

RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 92 (september 2018)

*„KULTUURIPÄRAND EI OLE AINULT PÄRAND MINEVIKUST, SEE
ON KA MEIE TULEVIKU TUGISAMMAS”*

(Hariduse, kultuuri, noorte ja spordi Euroopa Komisjoni volinik Tibor Navracsics)

ÖÖKUNINGANNA ÕITEILU TURBA RAAMATUKOGUS

Turba raamatukogu öökuninganna ehk suureõieline kuukactus on igal suvel lubanud raamatukogu aknal oma õisi imetleda. Taim ise on ligi 40 aastat vana ja poole sellest on veetnud Turba raamatukogus. Varem pakkus ta õieilu endise Turba ambulatooriumi aknal. On juba omamoodi traditsiooniks saanud, et kui on avanemas korraga rohkem õisi, siis on sel õhtul ka raamatukogu avatud ning koos külastajatega jälgime, kuidas õied avanevad ning ajame teelaua ümber juttu. 2010. aastal saime koguni imetleda korraga 9 õit.

Käesolev aasta üllatas eriliselt sooja kevadega. Nagu looduses oli tärkamine ja õitsemine varasem, nii hakkas ka Turba raamatukogu öökuninganna oma õisi varem näitama. Esialgu ühekaupa. Kui aga juunikuu viimase päeva õhtupoole ilmnes, et kohe on avanemas neli õit, sai kiiresti raamatukogu facebooki ka teade pandud, et öökuninganna õidepuhkemise auks on kell 20.00 - 22.00 avatud õhturaamatukogu. Vaatamata lühikesele etteteatamisajale, käis raamatukogus ligi 30 inimest. Kes vaatas õisi vaid õues akna taga, kes tuli ka raamatukokku sisse ning tegi pilti, julgemad (teadagi eesti rahvas on tagasihoidlik) võtsid koha sisse teelaua ümber, puhuti juttu ja laenutati raamatuid. Keset melu astus raamatukokku sisse üks habemega noormees, kaasas karmõka ja ütles, et nähes facebookis teadet sellise vahva sündmuse kohta, otsustas ta Tallinnast kohale sõita ja kohalolijaid paari pillilooga rõõmustada. Üllatus oli suur ning liigutas hinge põhjani. Muheda jutuga pillimees Kaido Kallikorm selgitas, et päris tundmatusse kohta ta ikkagi ei tulnud. Turbaga seoses on tal omajagu lustlikke mälestusi seoses sõpradega ning sugulastega Turba lähedalt Saidast. Samuti on ta töösajus 1996. a käinud Turba raamatukogus Eesti esimest raamatukogudele mõeldud infosüsteemi paigaldamas. Pillimängu on ta õppinud omal käel ning nagu ta ise ütleb: *Alma* muusikalise taustata suurt kunsti ei tee, kuid ka vähesemast lähevad inimestel silmad särama. Tema jaoks on oluline nõ *Äkül*apillimehe traditsiooni taasloomine, et küla kogukonnas teataks neid pillimehi, kes on valmis tulema pillilugusid mängima, tehes seda sealjuures vaid tänusõnade või sümboolse tasu eest.

Jah, tõesti, sel õhtul löid silmad särama kõigil kohalolijatel. Muusika paitas hinge ning süda rõõmustas. Ja nagu ütleb Hiina meditsiini arst Rene Bürkland (kes on muide Turbas sündinud ja kasvanud): *ÄRõõm* toidab südant! Leiate ikka võimalusi üksteisele rohkem rõõmu pakkuda. Väikeses kogukonnas ei ole see keeruline - kõik tunnevad kõiki. Märkame rohkem head ja tunnustame oma kaaslasi hea sõnaga.

Elen Turi

Turba Raamatukogu

SUVEAJA ÜRITUSED MAARDU LINNA RAAMATUKOGUS

24. mail Slaavi kirjakeele ja kultuuripäeva raames kutsusime kõiki huvilisi osalema viktoriinis.

Väliskirjanduse osakonnas toimus viktoriin, mis koosnes 30-st küsimusest. Iga soovija sai vastata kolmele pakutud küsimusele. Lugejad, kes vastasid õigesti, said auhinnaks suveniire. Kogu päeva jooksul kõlas slaavi rahvaste muusika.

Noorte lugejatega vaatasime filme ja tutvusime slaavi kultuuripärandiga.

Lastele sai ära arvamiseks antud slaavi rahvaste mõistatusi. Kõige edukamatele pakuti maiustusi. Samal ajal said lapsed vaadata multifilme slaavi muinasjuttude ainetel.

Juunis ja augustis toimusid traditsioonilised **ekskursioonid suvelaagri lastele**:

- **tutvumine raamatukoguga;**

Õpilased saavad teada käitumisreeglitest raamatukogus, kuidas iseseisvalt valida raamatut, raamatute tagastamisest õigel ajal ja kuidas hoida raamatuid.

- **ajaloo osakonna külastamine;**

Lapsed saavad palju uut ja huvitavat teada oma linnast.

- **raamatukogutunnid;**

Lapsed tutvuvad erinevate kirjanike elu ja loominguga.

Alljärgnevalt pilte sündmustest:

Maardu Linna Raamatukogu

RAHVARAAMATUKOGUDE SUVESEMINAR SAAREMAAL

Rahvaraamatukogude 38. suveseminar Ärituse kavandamine, arendamine ja turundamine rahvaraamatukogusõ toimus 7.-9.augustil 2018 Saaremaal 48 osavõtjaga üle Eesti.

lipu heiskamine

Oli tore jälle olla Saaremaal, viimati osalesin seal 2005.a. kooliraamatukoguhoidjate suveseminaril. Algas oli nagu ikka pidulik, Saaremaa vallavanem Madis Kallas tervitas meid. Ta rääkis haldusreformist Saaremaal, ühtse valla loomisest saarel. Üllatavalt oli ta rahul riigikogulaste kuulumisega volikogudesse, vahel pidid nad ka ise imestama, kuidas küll selline seadus on Riigikogus vastu võetud, et see ju ei toimi. Nad on suutnud luua toimiva vallavalitsuse, kus on ka erasektorist tulnud. Raamatukogusid kinni ei ole pandud, kuigi tööaegu on lühendatud ja kahe raamatukogu peale on üks töötaja.

Rahvaraamatukogudest rääkisid EV Kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik Ülle Talihärm ja Eesti Rahvusraamatukogu juhtiv spetsialist Margit Jõgi.

esinemas Ülle Talihärm

Mehis Tulk, ajalehe Saarte Hääl ajakirjanik, kodu- ja ajalooürija tutvustas oma romaani Foogt. Maa ja taeva mõrsja. See raamat on ehe näide Saaremaa ajaloost, orduajast.

Ööbimiseks sõitsime Suure Tõllu Puhkekülla, 5 kilomeetrit Kuressaarest. Toad olid arhailised nagu oleks tüdrukud suvel aidas. Öhtul oli piknik, tutvumine, saun ja üllatus ñ lõõgastumine gongide saatel.

Teine päev oli tervenisti ringreisi päralt, tutvumine Saaremaa valla külaraamatukogudega ja pärimuse radadega, giidiks Abruca raamatukogu juhataja Helle Kesküla.

Esimene peatus oli Kärla raamatukogus, mis on uus ilus maja avarate ruumidega, samas majas on ka rahvamaja suure saaliga.

Näidati videot maja ehitamisest, juhataja Ülle Maimann rääkis koostööst kogukonnaga ja uutest teenustest.

Järgnes Lümada, seal võttis meid vastu Priit Penu, kodulooürija ja AS Limex juhatuse esimees. Kord oma metsas jalutades leidis ta ühe künka, mis lähemal uurimisel osutus vanaks lubjapõletuse ahjuks, siis tekkis tal idee, et miks mitte seda vana traditsiooni jätkata. Järgnesid

projektikirjutused ja nüüd on taastatud vana vennastekoguduse palvemaja (ka August Mälgü ühes teoses ära märgitud), kus näidatakse videot lubja tootmisest. Matkarajal kõndides saab aimu kogu protsessist, vaadata saab erinevaid ahjusid, lubjakivi maardlaid jne. Oli väga huvitav, nagu oleks koolikeemia tunnis olnud.

Kui lõuna söödud, sõitsime Taritu raamatukokku, seal ootas meid võluv juhataja Urve Vakker ja kohalik eakate lauluansambel tervituslauluga. Taritu ja Lümända ongi ühe juhatajaga raamatukogud: kolm päeva Lümändus ja 2 päeva Taritus. Rahvast on vähemaks jäänud, aga ikkagi on see hea variant, sest inimestele on jäänud kooskäimiskoht.

Pärast väikest bussisõitu jõudsimme Salme raamatukokku, kus meid tervitas Maie Alas, kes rääkis ürituse korraldamisest koos rahvamaja, lasteaia ja kooliga. Kirsiks tordil oli kohtumine kohaliku kirjaniku Adena Sepaga, kes osutus vahvaks hilises keskeas Saaremaa prouaks. Tema õige nimi on Nadehda Sepp, põline saarlane, kes vahepeal elanud ka mandril. Juba nooruses armastas jutte kirjutada, aga pensionipõlves lastelaste julgustusel hakkas uuesti kirjutama. Nüüdseks on ilmunud tema sulest 12 raamatut ja praeguseks loetakse teda Saaremaal elavatest kirjanikest kuulsaimaks.

Õhtul oli soovijail võimalus külastada Kuressaare Linnateatri etendust Meretagune paradiis sadamaaidas. Mina seda võimalust ei kasutanud, tutvusin kuurortlinnaga.

Viimasel päeval oli esinejaks Anneliis Kõiv, kes rääkis ürituse korraldamise a-b-c-st ja sündmusturundusest rahvaraamatukogus. Järgnes rühmatöö Sõna jõud, kus meid jagati gruppidesse, igal oma teema. Meie saime teemaks Kui seda metsa ees ei oleks, võtsime sihtgrupiks mehed: kuidas saada nad raamatukogusse, mis üritusi neile korraldada jne. Oli lõbus ja välja pakuti palju huvitavaid ideid.

Lõunaks oli kõik lõppenud, ootas lipu langetamine, tort ja kohv ning ees ootas kodutee.

Mida öelda kokkuvõtteks? Kõik oli kena. Kuressaare keskväljak oli küll üles kaevatud, aga jalakäijatele paremaks liiklemiseks olid isegi rohelised vaibad maha pandud. Ilm oli ilus ja merevesi soe. Saaremaa elu edeneb, ka rahvaarv on stabiliseerunud ja paljud saarlased tulevad kodusaaresse tagasi, sest tööd on ja ka raamatukogud lugejatele avatud.

Marika Alter

Vääna raamatukogu

LASTE SUVELUGEMISED HARJUMAA RAAMATUKOGUDES

RÄNDAME KOOS RAAMATUTE VÕLUMAAILMAS: SUVELUGEMINE HARJU MAAKONNARAAMATUKOGUS

Kutsusime õpilasi ka sellel suvel lugema raamatuid, mis kindlalt viiksid mõtted võlumaailma. Esimesel aastal liitus meie üleskutsega 73 suvelugejat, sellel aastal oli osalejaid 53. Kasutasime ikka endavalmistatud lugejapileteid, kuhu sellel aastal loetud raamatu eest sai laps ise lüüa loomakujutisega väikese templi. Nimetan lugejaid salaseltsi kuulujateks, sest märkamatult sai läbiloetud 567 raamatut, mis kokku teeb 75856 lehekülge. Loomulikult kõik ei olnud võrdselt aktiivsed: kõige agaram lugeja sai lüüa 78 templit. Salaseltsi viimane kokkusaamine oli 28. augustil, mil panime võlumaailmale punkti mustkunstnik Fredi esinemisega. Mustkunstnik meeldis lastel väga ja tekitas palju elevust.

LASTE 7. SUVELUGEMINE

VIIMSI RAAMATUKOGUS OLI EDUKAS!

Alates 2012. aastast on Viimsi Raamatukogu laste suve mitmekesistamiseks ja lugemise populariseerimiseks läbi viinud 1. ÷ 9. klasside õpilaste suvelugemise üritust. Kui 2012. aastal oli osalejaid 23, siis tänavu oli osalejaid juba 180, kellest vähemalt 5 raamatut luges läbi 126 last ja noort.

Suvelugemise tutvustuseks mõni rida selle korraldusest. Osalemine toimub kolmes vanuserühmas: 1. ÷ 3. klasside õpilased, 4. ÷ 6. klasside õpilased ja 7. ÷ 9. klasside õpilased. Igale vanuserühmale pakuti lugemiseks 20 raamatut, mille hulgas oli nii vanemaid, pisut unustuse hõlma vajunud, kuid ka uuemaid auhinnatuid nii eesti- kui väliskirjanike ilu- ja teadmiskirjandust.

Selle aasta lemmikuraamatuteks olid Kätlin Vainola *Õnne Pariisis*, Håkon Øvreås *Õruuneo*, Tiina Männapsoo *Õmmiklooma teine elu*, David Walliamsi *Õrotiburgero* ja Katja Millay *Õvaikuse meri*.

Tublimad lugejad, kes lugesid arvult enim raamatuid, olid Ralf Maapalu (44 raamatut), Sander Estna (37 raamatut), Maria Smirnova (27 raamatut), Lukas Suits (23 raamatut) ja Nora Adeele Kalda (22 raamatut).

15 ÷ 20 raamatut lugesid läbi Kaili Pruul, Liis Getter Saar, Marinel Piirsoo, Irene Praks, Erika Sammelselg, Eva Sammelselg, Carolina Valgur, Kadi Vahemäe, Lisete Möll, Marian Ekker, Gretel Adelbert, Rael Natali Ets, Hanna Grete Rebane, Zlata Smelova, Kaspar Karp, Laur-Markus Sandberg ja Roderik Gross.

Nagu ikka toimus ka sellel aastal 22. augustil pidulik lõpuüritus, kuhu kutsuti osalema need, kes jõudsid suve jooksul läbi lugeda 5 või enam raamatut. Raamatukogu oleks väga soovinud kutsed saate kõigile suvelugemises osalenutele, kuid kahjuks praegused ruumiolud ei võimaldanud seda.

Hoogsal lõpupeol autasustati meenetega tublimaid lugejaid, esines Mullimeister ja söödi maitsvat torti.

Lõpuüritus sai tänavugi teoks tänu sponsoritele: AS *Õtampeo*, Atlantis H2O Aquapark ja Viimsi Kino, AS Rahva Raamat, Eesti Kultuurkapital ja Viimsi Vallavalitsus.

Suur tänu tublidele noortele lugejatele, nende peredele, kes elasid kõigiti suvelugemisele kaasa ja loomulikult headele sponsoritele.

Kohtume raamatukogus!

Viimsi Raamatukogu

Fotod: Viimsi Raamatukogu

JÜRI RAAMATUKOGU SUVELUGEMISE TÄNUÜRITUS

Suvelugemise tänuüritusel oli sel aastal külas Katri Kaasik, kes koos raamatukoguhoidja Terje Jaamuliga jutustas lastele August Kitzbergi juttu *Pannkookó*. Lugu etendati omatehtud heegeldatud loomade ja erinevate pillide abil. Tublidele osalejatele jagati välja tänukirjad koos kingitustega ning toimus ka loosimine, mille auhindadeks olid kõrvaklapid, nutimängud ja pall. Lõpetuseks võeti väike amps magusat. Osalejaid oli kuuendast kuni kuueteistkümnenda eluaastani.

raamatukoguhoidja Terje Jaamul koos külalise Katri Kaasikuga

Fotod: K. Roosimägi ja A. Meejärv

Jüri Raamatukogu

SUVELUGEMINE KIILI RAAMATUKOGUS

Suvelugemise võistlus ~~A~~Karikakramängó toimus 2018.a. juba neljandat korda. Nüüd võib juba tähele panna asju, mis on igal aastal ühtemoodi. Näiteks võtavad võistlusest osa 7 kuni 11-aastased lapsed, vanemad ei innustu võistlusmomendist. Seevastu väiksemad lugejad on väga huvitatud oma karikakra ehitamisest (iga loetud raamatu kohta saab oma karikakrale lisada ühe õielehe). Osavõtjaid on keskmiselt 20, see ei ole suur arv, aga need on kindlalt pühendunud raamatuhuvilised. Tänavu lugesid osavõtjad kõik kokku 133 raamatut.

Mõnel aastal on 1-2 autorit, kes on kõigi lemmikud. Näiteks on lemmikautoriteks varasematel aastatel olnud Ilmar Tomusk ja Aino Pervik. Tänavu luges peaaegu iga laps läbi vähemalt ühe Lasse Maia detektiivbüroo juhtumi. Mis teha ñ täiskasvanute krimikirjanduse ~~A~~pullusó on ka lastele üle kandunud.

Tavaliselt on erinevatel aastatel kõik osavõtjad uued. Korduvalt on võistlusest osa võtnud ainult 3 last ja üks nendest on ka nn. rekordi omanik ñ suve jooksul lugenud 25 raamatut.

Septembri alguses kutsuti kõik osalejad raamatukokku: mängisime aardeotsimise mängu, rääkisime oma suve lemmikraamatutest, jagasime auhindu.

Eks tuleb järgmisel aastal suvelugemisega jätkata, siis on lootust nii mõnigi laps raamatulapseks kasvatada.

Taie Saar

Kiili Raamatukogu

TEADUSPIDU TURBA RAAMATUKOGUS

Laste suvine lugemisprogramm toimus Turba raamatukogus tänavu juba 5. korda. Üha keerulisem on välja mõelda tegevusi lõpupeoks, mis motiveeriks lapsi osalema ja rohkem lugema. Väikeses raamatukogus üksinda omaette toimetades, kõike ise otsustades tundub mõnikord, et ideed on otsas ja enam ei jaksa. Aga alati on nii, et läbi juhuse (või siis polegi see juhus, kes teab?) jõuab minuni väga oluline info ja taas kord on sündmus päästetud. Nii kohtusin Eliko Kõivuga, kes korraldab Teadusseikluse nime all teadusringe ning teaduspäevitusid, kus tehakse koos põnevaid katseid, st tehakse koos teadust.

Suvelugemise lõpupeole või õigemini teaduspeole olid oodatud kõik lapsed, kes suve jooksul lugesid vähemalt 6 raamatut. Neid usinaid sai kokku 15.

Kõigepealt tutvustas Eliko lähemalt vahendeid, millega hakati katseid tegema, natuke said lapsed ka ise kohapeal meisterdada ning jagus ka mitmeid nippe kodus proovimiseks. Ja siis hakkasid noored teadlased tegutsema.

Põnevust ja lusti jagus kuhjaga. Tunnistan, et minulgi oli põnev, samuti lastevanematel, kes olid kaasa tulnud. Kõige lõpuks sai pauku ka.

Tublisid lugejaid ootas ka tort ning tänukirjad.

Elen Turi

Turba raamatukogu

SUVELUGEMINE 2018 RAAMAT ROKIBÓ RAASIKU RAAMATUKOGUS

Laste suvelugemine toimus Raasiku Raamatukogus kolmandat aastat. Igal aastal on osalejate arv suurenenud ja huvi aina kasvab. Osa võtavad nii kohalikud lapsed kui ka vanavanemate juures puhkavad lapsed.

Sel aastal alustasime 1. juunil, kus lastekaitsepäeva üritusel oli raamatukogul oma telk. Suvelugemise reegleid tutvustasid Sipsik, teismeline Anu ja teistmoodi sugulane - vanaisa Eduard ñ Piret Raua loomingust, keda kehastasid raamatukogutöötajad. Esimesed suvelugemise passid ja laenutused väljastasime juba telgis. Iga loetud raamatu ja täidetud küsimustelehe eest sai laps oma lugemispassi templi.

Suvelugemisest osavõtjaid oli 44 last. Kõige rohkem osales 1-6 klassi lapsi, 27 tüdrukut ja 17 poissi. Mõned lapsed jõudsid lugeda suve jooksul üle 30 raamatu.

1-3 klassi laste seas oli populaarsemad teosed R. Dahl ~~A~~koletu krokodillô, LasseMaia mõistatuselood, Kake Make raamatud ja Hirmsa Henry sarja raamatud. Töölehtede tagastamisel selgus palju uusi sõnu, mida lapsed ei olnud varem kasutanud: käibemaks, pakiraam, hõrk, pobisema, vadistama jne. Lisaks said lapsed soovitada raamatut teistele lugejatele. Põhiliseks märksõnadeks olid naljaks, põnev, huvitav.

4-6 klassi laste seas olid kõige populaarsemad teosed - Håkon Øvreås ~~A~~pruuneô, Sabine Zett ~~A~~Hugo V sõostab appiô ja PAX sarja raamatud. Ka selles vanuserühmas oli välja toodud palju uusi sõnu: süvenema, rehmama, odekolonn, patent, reformima, gladiool. Lastele tundmatud sõnad ja väljendid tekkisid põhiliselt väliskirjandust lugedes.

7-9 klassi noortekirjanduses ühtegi teost eriliselt esile ei tõusnud, kus ka osavõtjaid võrreldes teiste vanuserühmadega oli vähem. Uued sõnad kuulusid enamuse meditsiinivaldkonda (buliimia, leukeemia, VR2dieet), mis näitab ka, millistel teemadel noortekirjandust loeti. Probleemiks oli leida selles vanuseklassis poistele huvipakkuvat kirjandust, seetõttu said noored ka ise valida oma lugemisvara.

Suvelugemise pidulikul lõpetamisel tunnustasime lapsi, kes lugesid vähemalt 5 raamatut Tubli lugeja tunnistuse ja šokolaadiga. Igast vanuserühmast kolme usinamat lugejat premeerisime Apollo kinkekaardiga. Lastele esines Mironoffi tsirkuseshow, kus lastel oli võimalus ka ise osaleda. Ürituse lõpetas ühine tordisöömine.

Suvelugemise lõpuüritust toetasid kohalikud ettevõtted: Mistra-Autex AS ja Metsur Grupp. On väga positiivne, et kohalikud ettevõtted tunnevad huvi laste lugemisharjumuste vastu ja toetades raamatukogu tegevust motiveerivad lapsi rohkem lugema.

Kõige positiivsem projekti juures on, et lapsed avastasid uusi põnevaid raamatuid. Lastekirjandus on tänapäeval heal tasemel, ilmub rohkelt ja tänu raamatukogu soovitusnimekirjale saab laps tutvuda erineva kirjandusega. Kui talvel loetakse põhiliselt kooli soovituskirjandust, siis suvelugemise valik koosneb põhiliselt uuemast lastekirjandusest. Laste lugemismotivatsiooni tõstab kindlasti ka võistlusmoment.

Laste seas on suvelugemine oodatud ja järgmisel aastal loodame projekti kaasata ka teisi Raasiku valla raamatukogusid.

LASTERAAMATUKOGUHOIDJATE PÄEV RAPLA KESKRAAMATUKOGUS

19. septembril toimus Rapla Keskraamatukogus XV Üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev.

Pärast Rapla vallavanema Piret Minni ja Rapla Keskraamatukogu direktori Õie Paaslepa sõnavõttu kuulutasid ERÜ büroo juhataja Reet Olevsoo ja ERÜ lasteteeninduse toimkonna juht Rita Raudsepp välja "Aasta lasteraamatukoguhoidja 2018" nominendid.

Nendeks on :

ANU AMOR-NARITS	Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu
ÄDU NEEMRE	Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu
SVEA NUORANEN	Väike-Õismäe raamatukogu
URVE NURMIK	Märjamaa Valla raamatukogu
MAI PAJU	Saare Maakonna Keskraamatukogu
AITA TAMMEORG	Anija Valla Keskraamatukogu Kehra raamatukogu

Kokkuvõtte lastetööst tegi 2017. aasta aruannete põhjal Maarja Pildre Tallinna Keskraamatukogust.

Ly Ehin tutvustas Raplamaa luuletajaid. Pärast ühispildi tegemist Andres Ehini pingikobara juures suundusime kultuuriloolisele jalutuskäigule Kaja Tammari juhatusel.

Lõunapausi järel kuulasime ülevaadet Eesti Lastekirjanduse tegemistest nende direktor Triin Soonelt ja tema kolleegidelt.

Päev lõppes Thea Paluoja laululaste meeleoluka kontserdi ja ringkäiguga Rapla Kultuurikeskuses.

Päevast osavõtjad

Päeva jäädvustas Katrin Grichin ning pildialbum on nähtav

<https://photos.app.goo.gl/h7csyg1BDc4zA1o9A>

Aitäh teile, kolleegid Rapla Keskraamatukogust!

(Kokkuvõtte päevast: Rita Raudsepp, ERÜ lasteteeninduse toimkonnajuht)

SUVELÕPUREIS IDA-VIRUMAALE

31. augusti Harju Maakonnaraamatukogu töötajate traditsiooniline suvelõpureis viis meid Ida-Virumaale. Kavas oli külastada Mäetaguse mõisa, osaleda mõisa käsitöömaja seebivalmistamise töötoas, astuda sisse raamatukogusse. Lisaks soovisime külastada Illuka mõisa.

Mäetaguse mõisa mainiti esmakordselt 1542, mõisa asutajaks oli Peter von Tiesenhausen. Mõis põles Põhjasõjas maani maha. Aastast 1733 kuni 1919 aasta võõrandamiseni kuulus mõis von Rosenite aadliperekonnale. Mõisa viimane omanik oli Konstantin von Rosen. Peale seda asus mõisahoones kool.

Tänane varaklassitsistlik mõisahäärber pärineb 1796. aastast. 1990.-ndate aastate algul restaureeritud mõisahoones asus 2017. aasta lõpuni Mäetaguse vallavalitsus, teise korruse saalides korraldatakse aga mitmeid kultuuriüritusi ning muid pidulikke sündmusi- pulmad, juubelid, vastuvõttud. Hoone ehteks on vestibüüli historitsistlik laemaaling ning mõisaajast säilinud 2 pronksist lõviskulptuuri. Mõisas on arvukalt stiilseid kõrvalhooneid, sh peahoone esist väljakut ääristavad kaaristuga ait ja tall-tõllakuur, viimases tegutseb mõisahotell. Mõisast 1 kilomeetri kaugusel loodes kõrge künka tipus paikneb von Rosenite neogooti stiilis matusekabel.

Mäetaguse mõisahotelli restorani vastas, mõisahäärberi paremal käel asub Mäetaguse käsitöömaja, kus pakutakse suurematele kliendigruppidele mõnusat ajaviidet ja käelist tegevust. Meie grupp osales seebikoolitusel. Läksime päris hoogu ja lõpuks oli igapähele mitu väikest seepi kaasa võtta.

Käsitöömaja klassid on hästi sisustatud, saime vaadata kõiki ruume. Käsitöömaja kasutab igapäevaselt kool.

Peale lõunasööki mõisa restoranis külastasime Mäetaguse raamatukogu, mis asub rahvamajas. Raamatukogu juhataja Tiina Tõnurist ja Alutaguse Huvikeskuse juhataja Kärolin Kruut näitasid meile maja. Alutaguse Huvikeskus on valla hallatav asutus, mis koordineerib valla territooriumil olevate rahvamajade, huvikoolide, noortekeskuste ja raamatukogude tegevust. Igal valdkonnal on oma juht. Praegune Alutaguse vald moodustati haldusreformi käigus endiste Mäetaguse, Illuka, Iisaku, Tudulinna ja Alajõe valdade ühinemisega. Raamatukogusid on nüüd vallas 8, käimas oli sisekonkurss raamatukogude juhi valimiseks.

Meelde jäi, et raamatukogudest vaid paar on sellised, kes saavad põhiliselt tegeleda vaid raamatukoguteenindusega, ikka on lisaülesanded ja tegevusi, mida kogukond vajab.

Illuka Kool on Illuka mõisas tegutsev üks kuuekümnest mõisakoolist Eestis. Vanas, 19. sajandil ehitatud mõisas on kool tegutsenud alates 1921. aastast ehk siis juba 96 aastat! Läbi aegade on koolil olnud palju erinevaid nimesid. Oma praeguse nime sai kool 2010. aasta 1. septembril, mil liituti kõrvalmajas tegutsenud lastepäevakeskusega lasteaiad-põhikooliks. Illuka Koolis õpib 2017/2018 õ.-a. 41 last lasteaias ja 66 õpilast põhikoolis.

Alguses oli meil plaanis teha väike jalutuskäik vaid ümber mõisahooned, kuid direktori kohusetäitja Anneli Bogens oli nii lahke ja lubas meid ka hoonesse sisse minna. Mõisakompleksi administraator Ene Raudar näitas meile maja keldrist katusekorruseni. Eriti jäid meelde seifituba õpetajate toas, külalistetoad põõningukorruusel, suur saal, kaev mõisa

keldris jne. Meil ei olnud kohtumine kokku lepitud, kuid nii lahket ootamatute külaliste vastuvõttu poleks julgenud loota. Kadestamisväärne ja järgimist väärt entusiasmi oma kodukoha kultuuriloo tutvustamisel. Rääkisime ka haldusreformi mõjust, teadaolevalt olid heal järjel Mäetaguse ja Illuka vallad tänu keskkonna ressursitasudele, uusi arenguid ei osata veel kommenteerida. Siiski tehti reformijärgne ühine pidu, Ene näitas oma ideena valminud pusle-stendi valdade ühinemisest.

Ida-Virumaa väärrib külastamist eelarvamusteta, saime seal suurepärase elamuse.

Hoogne seebitegu

Mäetaguse raamatukogu lastenurk

Nimeline pink Illuka kauaaegsele koolijuhtajale

Viie valla ühinemispusle

Kaisa Toms ja Rutt Enok

Harju Maakonnaraamatukogu

FOTONÄITUS AJAGASIVAADE Æ MUUTUSTE AEGÓ

Augustis tutvustas pressifotograaf Peeter Langovits Harju Maakonnaraamatukogus huvilistele oma fotonäitust "Ajagasisivaade - muutuste aeg". Enamus piltidest on tehtud 80-ndate lõpus, 90-ndate alguses, Eestile väga murrangulistel aegadel. Toona oli Peeter Eesti Teadeagentuuri fototoimetuse juht, mistõttu sattus ta sageli sündmustele ühena vähestest, kui mitte ainukesest piltnikuna. Näitusel olevad pildid on kõik tehtud filmilindile, suurem osa must-valgetena. Täna sel kohtumisel oli juttu pressifotograafi tööst ja toonastest sündmustest laiemalt, aga ka mitmete konkreetsete piltide saamisloost. Iga minipildisarja juures on ka lühike teema tausta tutvustav tekst. Kokku on Peetril 10 kümneteemalist näitust, millest kolm on veel kuu aega vaadata Keilas. Enne aasta lõppu on oodata näitusele järe. Näitusel on palju pakkuda neile, keda huvitavad veerandsaja aasta tagused sündmused, aga ka kõigile teistele meediahuvilistele. Näitus oli huvilistele vaatamiseks ka septembris.

Harju Maakonnaraamatukogu

EHTEDE JA FOTODE EHETEST HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU GALERIIS

Keiu Kules

Lummavad kihelkondlikud ehted

7. – 27. september 2018

Harju Maakonnaraamatukogu, Keila, Ehitajate tee 1
Avatud E–R 10–18; L 10–16.

PS. 27. september kell 16.00 ehte müük

ehtemeister Keiu Kules 51 900 506 www.keiuehted.blogspot.com

Lisaks ehte eksponeerimisele andis näitus ka omamoodi ajalookursuse. Näitusel olid väljas fotod muuseumikogudes leiduvatest ehetest kõrvuti Keiu Kullese loominguga, mis on saanud inspiratsiooni ajaloolistest ehetest. Kunstnik on õppinud filigraanehtekunsti ja sel alal ka aastaid töötanud. Teine suund tema kunstnikuteel on kihelkondlikud ehted.

Oma loengus ~~A~~ Hõbe Eestimaa põuesto andis kunstnik ülevaate Eesti 18.-19. saj ehetest, mis kujunesid välja koos rahvariietega. Loengus tutvustas kunstnik Eestis levinud ehtetüüpe ja nende levikut, samuti seda, kust on erinevad ehtesepad ja nimeistrid mõjutusi saanud. Huvitav seik: Saaremaa naiste malisõled on meile jõudnud Hispaania kaudu, kuid algne päritolu on Mali Aafrikas.

Paljudel eestlastel on olemas rahvariided, kuid vähestel on nende juurde audentseid ehteid. Siingi võivad abiks olla Keiu Kullese rikkalikud teadmised ja tema autorilooming.

Harju Maakonnaraamatukogu

ANDRUS KIVIRÄHK RAASIKU RAAMATUKOGUS

12. septembril külastas kirjanik Andrus Kivirähk Raasiku Raamatukogu. Kokkulepped külastuseks sõlmisime juba suve algul. Kivirähk ise ütles, et sügisel kutsutakse lugejatega kohtuma harvem, põhiliselt soovitakse kevadeks seoses emakeelepäeva tähistamisega.

Andrus Kivirähk kohtus Raasiku Põhikooli 1-4 klassi õpilastega. Kirjanik luges ette mõned lood oma raamatutest, sest tema sõnul on ta tavaline onu ja mis temast niisama vahtida. Kui lood loetud, alustati küsimustevooruga. Lapsed tundsid suurt huvi uue Lotte filmi vastu, mida Kivirähk oli nõus ka lahkelt tutvustama.

Lastega suhtlemisel oli Kivirähk soe, rääkides lastele mänguliselt, lastele arusaadavalt ja vastuvõetavalt. Kirjutamist võrdles ta lumememme ehitamisega ja lugemist kommi söömisega. Julgustas kõiki lapsi ise kirjutama ja näiteks Tähekesse jubejuttude konkursist osa võtma.

Kirjaniku enda lapsepõlvelemmik oli Astrid Lindgren. Nii kujunes välja väike viktoriin, kus Kivirähk esitas lastele küsimusi Lindgreni loomingust.

Peale kohtumist jagas kirjanik lahkelt autogramme, soovijad said neid nii raamatutesse, päevikutesse kui ka üks noormees tunnikontrollile.

TUNNUSTAME HARJUMAA RAAMATUKOGUHOIDJAID

Pildil **Aita Tammeorg** (vasakult esimene) Anija Valla Keskraamatukogust on esitatud ERÜ tunnustusele Aasta lasteraamatukoguhoidja 20186

Aita on aastate jooksul panustanud märkimisväärselt Kehra raamatukogu lasteosakonna töösse. Vaatamata laste üldisele lugemishuvi langusele on laste lugemus Kehras püsinud heal tasemel. Mitmekülgseid lasteüritusi ja kohtumisi on Aita korraldanud mitmeid. Kolleegide sõnul on Aita kohusetundlik ja hakkaja.

Pildil **Pille Kulla** Anija raamatukogust on esitatud ERÜ tunnustusele Parim maaraamatukoguhoidja 20186

Tänu Pillele on Anija raamatukogu Anija mõisas hinnatud kogukonna kokkusaamiskoht. Tänuväärne on Pille töö õpilastega ajalootundide läbiviimisel ja giidina mõisa ajaloo ja looduse tutvustamisel. Pille koostatud on ka raamatukogu kroonika.

ISIKUANDMETEST RAAMATUKOGUS

Viimasel ajal on palju kõneainet pakkunud isikuandmete teema. Lühendi GDPR näol on tegemist Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärusega, eesti keeles lühend IKÜM.

Artiklis *Ajaloolist isikuandmetest raamatukogude töös* ajakirjas Raamatukogu, 2018, nr 3 annab ülevaate olulisematest mõistetest ja isikuandmete töötlemise põhimõtetest RR-i juhtiv spetsialist andmekaitse ja õigusinfo alal Marianne Meior.

RAHVARAAMATUKOGUDE TEENUSE HINDAMINE

Valminud on kokkuvõtte kevadisest rahvaraamatukogude teenuse kvaliteedi hindamisest. Enesehindamise viis läbi 125 raamatukogu, osalesid nii maakondlikud, kesk- kui haruraamatukogud ja tulemused on esinduslikud ka regionaalsest aspektist. Tulemused võimaldavad välja tuua Eesti raamatukogude tugevamad ja nõrgemad kohad.

Põhjalikumalt saab tulemustega tutvuda ERÜ kodulehel:
<http://eru.lib.ee/index.php/raamatukogundus/dokumendid/21-sajandi-raamatukogu>

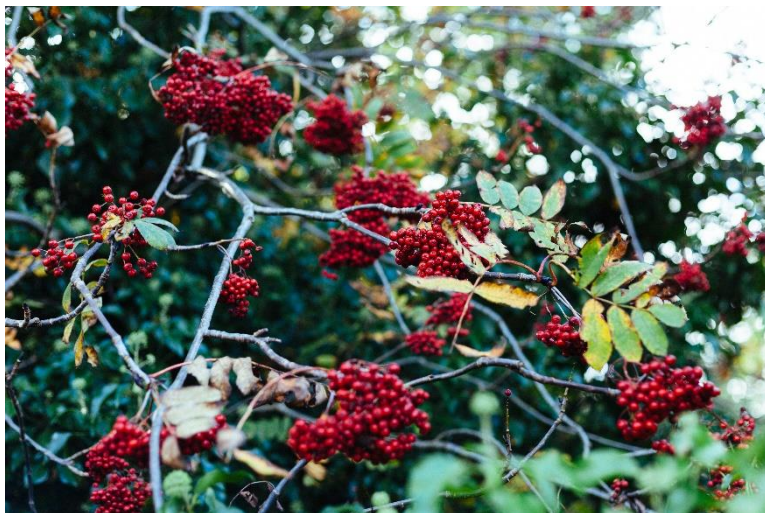
Link Ragnar Siili koostatud raportile:

<http://eru.lib.ee/images/stories/dokumendid/Rahvaraamatukogude-kvaliteedihindamise-raport-2018.pdf>

Uuringut käsitles R. Siil ka ERÜ kongressil.

Head tutvumist!

MA MÄND EI OLE,
MIS IGİHALJAS,
ÜKSKÕIK MIS SAAGU.
MA PIHLAK OLEN,
MIS MAANTEE VEERUS
JA JÄÄB RUTTU RAAGU.

KUID SIISKI, SIISKI,
KUI LEHED LÄINUD,
MA TÄIS JÄÄN MARJU...
(ELLEN NIIT)

ÕNNITLUSED SÜNNIPÄEVALASTELE!

Suur tänu kõigile, kes oma kaastöödega infolehe valmimisel osalesid!

Infolehe koostas: Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu